
Politik för Konkurrenskraft

Christian Sandström

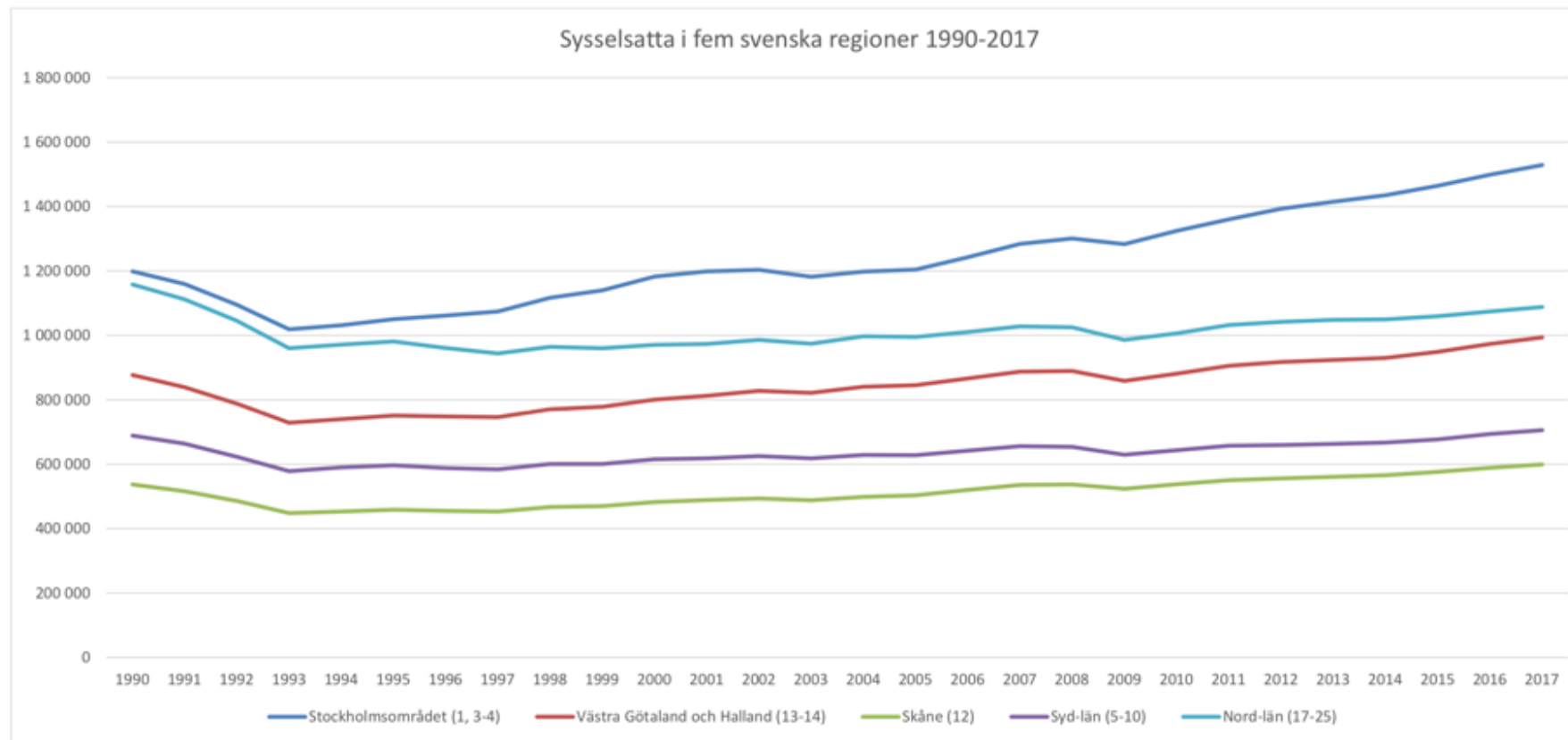
Biträdande professor, Ratio och JIBS

Ratio 12 maj

christian.sandstrom@ratio.se

Historisk kontext

Otillräcklig återhämtning i nästan hela Sverige

Figur 1. Sysselsatta i fem svenska regioner 1990-2017. Källa SCB.

Politik för Konkurrenskraft

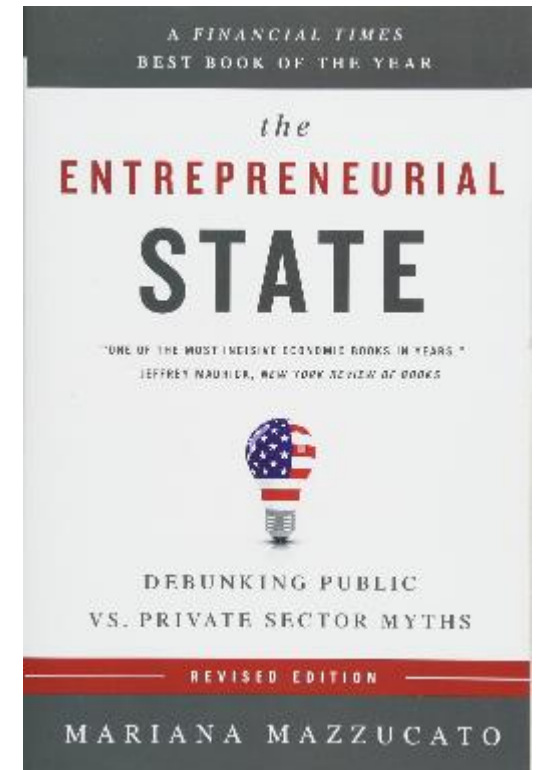
Att ge stöd eller ta bort hinder?

The Entrepreneurial State (2013)

Bästsäljare av Mariana Mazzucato

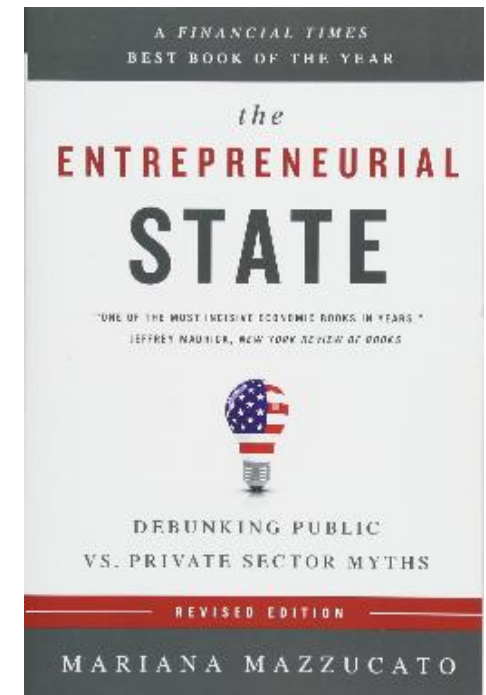
- Politiker ska inte bara korrigerera marknadsmisslyckanden eller investera i grundforskning.

Industri- och Miljöpolitik konvergerar

Kriser, svag återhämtning, krig, pandemi, elpriser och miljöproblem

- EU "Green deal" 1000 miljarder över 10 år.
- 430 miljarder för vätgas
- Pandemin förstärkte dessa trender.

'All those in favour of a better future
should read this book'
GARDNER

MARIANA MAZZUCATO

MISSION ECONOMY

A Moonshot Guide to
Changing Capitalism

Organisera ekonomin runt "Missions"

- Strategiska Innovationsprogram
- FN:s hållbarhetsmål

International Studies in Entrepreneurship

Karl Wennberg
Christian Sandström *Editors*

Questioning the Entrepreneurial State

Status-quo, Pitfalls, and the Need
for Credible Innovation Policy

OPEN ACCESS

 Springer

Open Access | Book

69

Mentions

88k

Downloads

“The government has a clear role, to provide the basic fabric of a dynamic society, but industrial policy and state-owned companies are the boulevard of broken dreams and unrealized visions. This important message is convincingly stated in *Questioning the Entrepreneurial State.*”

—*Anders Borg, former Minister of Finance, Sweden*

“A must-read for researchers and thought leaders in business and policy.”

—*David Audretsch, Distinguished Professor, Indiana University*

“While governments undoubtedly have an important role in ‘setting the table’ for entrepreneurship, their track record in direct interventions to this end has been much more problematic. The thoughtful essays in this volume highlight the many obstacles that aggressive government efforts to boost entrepreneurs can encounter, and provide a healthy corrective to naïve prescriptions by academics and policymakers alike.”

—*Josh Lerner, professor, Harvard Business School*

Funny...

....and honest.

—*Amar Bhidé, professor, Tufts University*

Författare

Zoltan Acs
*Professor,
George Mason University*

Carl Alm
*M.Sc.
Orebro University*

Carlo Amenta
*Associate Professor,
University of Palermo*

John-Erik Bergkvist
*PhD Candidate,
Stockholm School of
Economics*

Anna Brattström
*Associate Professor,
Lund University*

Alex Coad
*Professor,
Waseda Business School*

Elias Collin
*PhD Candidate,
Lund University*

Sven-Olov Daunfeldt
*Professor,
Swedish Enterprise Association*

Författare

Sinclair Davidson
*Professor,
RMIT University, Melbourne*

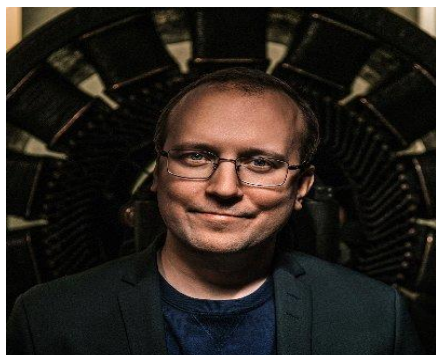
Niklas Elert
*Researcher,
Research Institute of Industrial
Economics, Stockholm*

Klas Eriksson
*PhD Candidate,
Stockholm University, visiting
researcher at Stanford University*

Nicolai Foss
*Professor,
Copenhagen Business School*

Jonas Grafström
*PhD,
Ratio Institute, Luleå Technical
University*

Daniel Halvarsson
*PhD,
Ratio Institute*

Peter Harasztosi
*PhD,
European Investment Bank*

Magnus Henrekson
*Professor,
The Research Institute of
Industrial Economics (IFN)*

Författare

Dan Hjalmarsson
PhD,
Stockholm School of Economics

Peter Klein
Professor,
Baylor University

Johan P Larsson
PhD,
University of Cambridge

Alexander McKelvie
Professor,
Syracuse University

Jerker Moodysson
Professor,
Jonkoping International
Business School

Samuele Murtinu
Professor,
Utrecht University

Rasmus Nykvist
PhD,
Stockholm School of Economics

Pal Rozalia
PhD,
European Investment Bank

Författare

Jason Potts
Professor,
RMIT University

Christian Sandström
Associate Professor,
Jonkoping International
Business School

Saras Sarasvathy
Professor,
Darden School of Business,
Virginia University

Carlo Stagnaro
PhD,
Istituto Bruno Leoni

Siri Terjesen
Professor,
Florida Atlantic University,
Norwegian School of Economics

Mercedes Teruel
Associate Professor,
Universitat Rovira i Virgili

Patrik Tingvall
Professor,
Sodertorn University

Karl Wennberg
Professor,
Stockholm School
of Economics

Section 1 – The Entrepreneurial State: Theoretical Perspectives

Introductory chapter

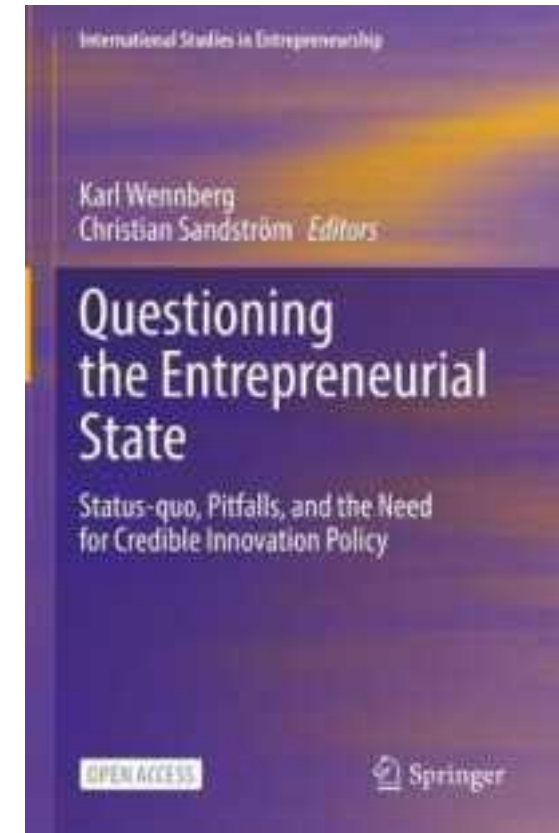
Chapter 1: Questioning the Entrepreneurial State
(Wennberg & Sandstrom)

Chapter 2: The Entrepreneurial State and the Platform
Economy (Davidsson & Potts)

Chapter 3: An Effectual Analysis of Markets and States
(Sarasvathy)

Chapter 4: The Entrepreneurial State: An ownership
competence perspective (Murtinu, Foss & Klein)

Chapter 5: Innovation without entrepreneurship? The pipe
dream of mission oriented innovation policy (Larsson)

Section 2 – The Entrepreneurial State, Universities and Startups

**Chapter 6: Building local innovation support systems:
theory and practice (Hjalmarsson)**

**Chapter 7: Reducing higher education bureaucracy and
reclaiming the entrepreneurial university (Terjesen)**

**Chapter 8: Cultural ideals in the entrepreneurship
industry (Brattstrom)**

**Chapter 9: Evaluating Evaluations of innovation policy:
Exploring reliability, methods and conflicts of interest
(Collin, Sandstrom & Wennberg)**

**Chapter 10: Do Targeted R&D Grants Towards SMEs
Increase Employment and Demand for High Human
Capital Workers? (Daunfeldt, McKelvie & Tingvall)**

Section 3 – The Entrepreneurial State and Sustainability Transitions

Chapter 11: 3rd Generation innovation policy: Vested interests and regulatory capture (Bergkvist & Moodysson)

Chapter 12: Less from More: China Built Wind Power, but Little Electricity Came (Grafstrom)

Chapter 13: The Failures of the Entrepreneurial State: Subsidies to Renewable Energies in Europe (Amenta & Stagnaro)

Chapter 14: Directionality in innovation policy and the ongoing failure of Green deals – evidence from biogas, bio-ethanol and “fossil free” steel (Sandstrom & Alm)

Section 4 – From the Entrepreneurial State towards Evidence-based innovation policy

Chapter 15: Policy instruments for High-Growth Enterprises (Coad, Harasztosi, Teurel & Pal)

Chapter 16: Public steering and private performing sectors: success and failures in Swedish finance, telecom and city planning sector (Eriksson & Nykvist)

Chapter 17: The Digital Platform Economy and the Entrepreneurial State: A European Dilemma (Acs)

Chapter 18: Collaborative Innovation Blocs and Mission-Oriented Innovation Policy: An Ecosystem Perspective (Elert & Henrekson)

Är "Missions" förenliga med hur förnyelse sker i en sektor?

maskinisten.net

Att televerkets emblem framställs som en skrämmande katt inför den ryttande musen Comvik kan leda till stämning för varumärkesintrång. Detta antyder televerket i en protest till Comvik.

... tillväxtanalys

En del av projektet: Vilka effekter skapar den tredje generationens näringspolitiska program?

PM 2020:12

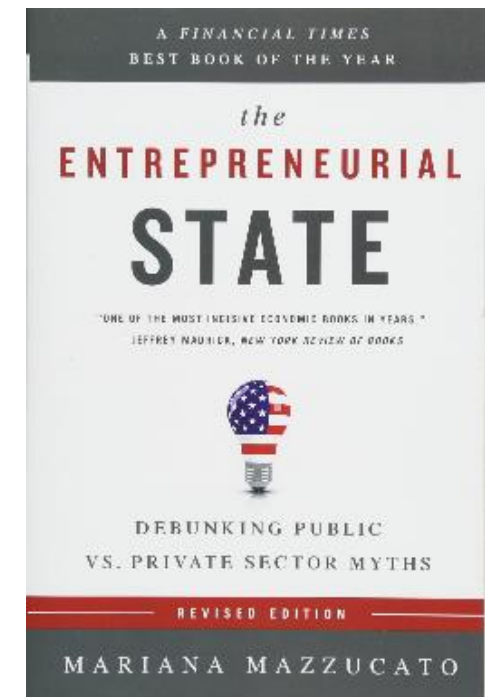
Den tredje generationens innovationspolitik

Kunskapsöversikt och problematisering

TREDJE GENERATIONENS NÄRINGSPOLITISKA PROGRAM har fått allt större uppmärksamhet för att möta dagens samhällsutmaningar. Denna studie ger en första översikt av politikens grundantaganden och dess konsekvenser för styrning och ledning. Det senare understryker behovet av samverkan, experimentering och fokus på utbudssidan. En genomgång av nuvarande program visar att många inte är utvecklade för att åstadkomma transformation (förändring). De Strategiska Innovationsprogrammen har kommit längre på väg mot tredje generationens innovationspolitik än övriga program.

I praktiken blir stödpolitiken en form av förtäckt industriöst

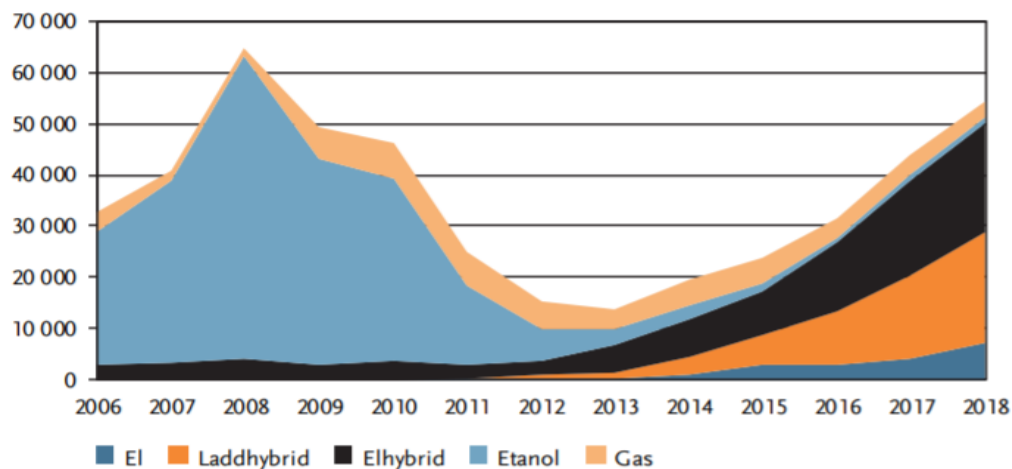

Gröna Bubblor har skapats, och sannolikt kommer det skapas fler

Etanolbilen

Figur 2 Utvecklingen av nyregistrering av personbilar med alternativa drivmedel i trafik, 2006–2018 (antal bilar)

Källa: Riksn

KONSUMENT

"Jag ska aldrig tanka etanol igen"

▶ Etanolbilar fungerar inte

1:42 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat fredag 10 december 2010 kl 16.06

Etanol hälsofarligare än bensin

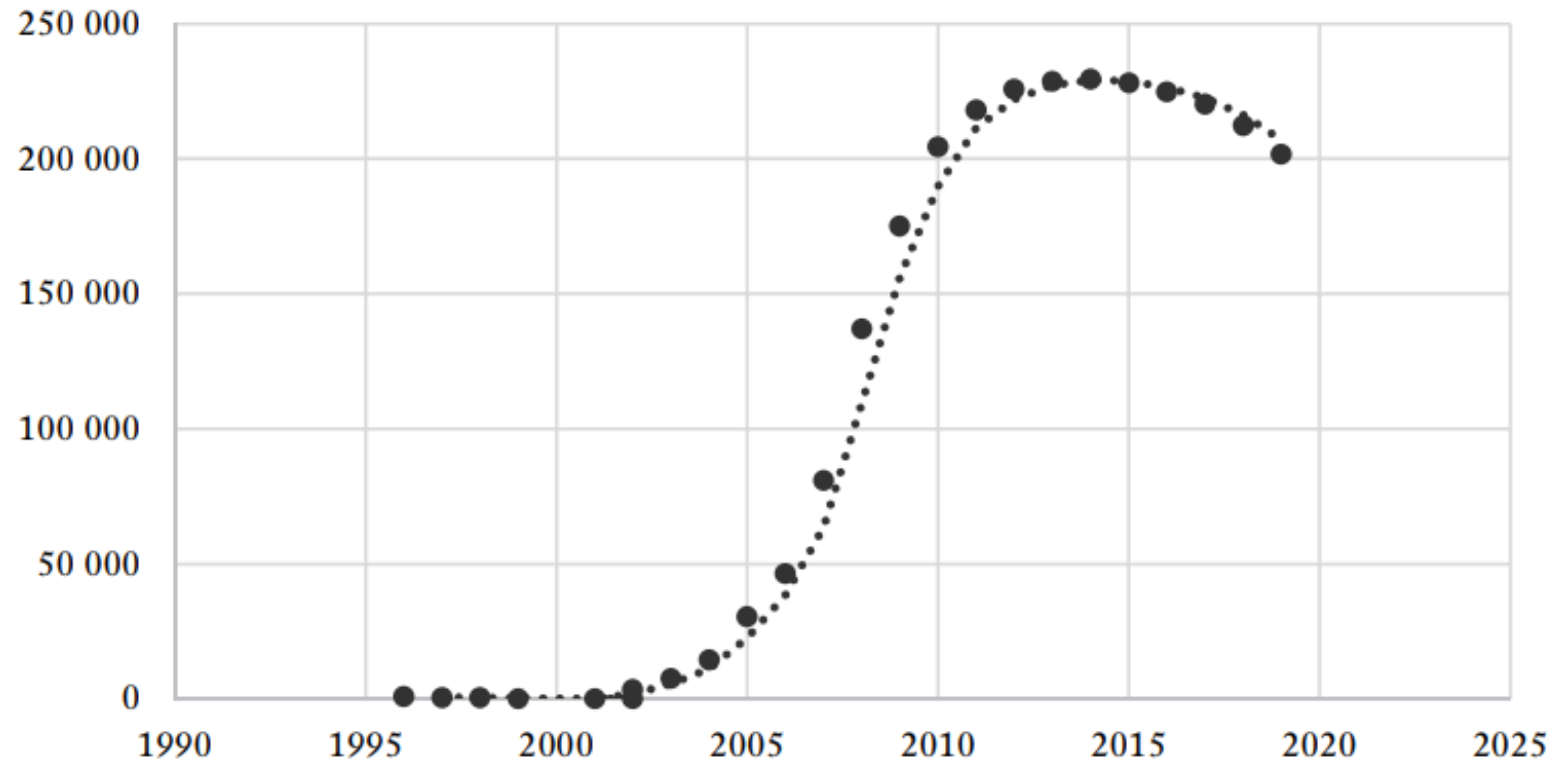
PUBLICERAD 21 APRIL 2008

Etanol riskerar ge motorskador

Sverige • Bilar som kan köras på både bensin och etanol riskerar att få motorskador när de körs på etanol.

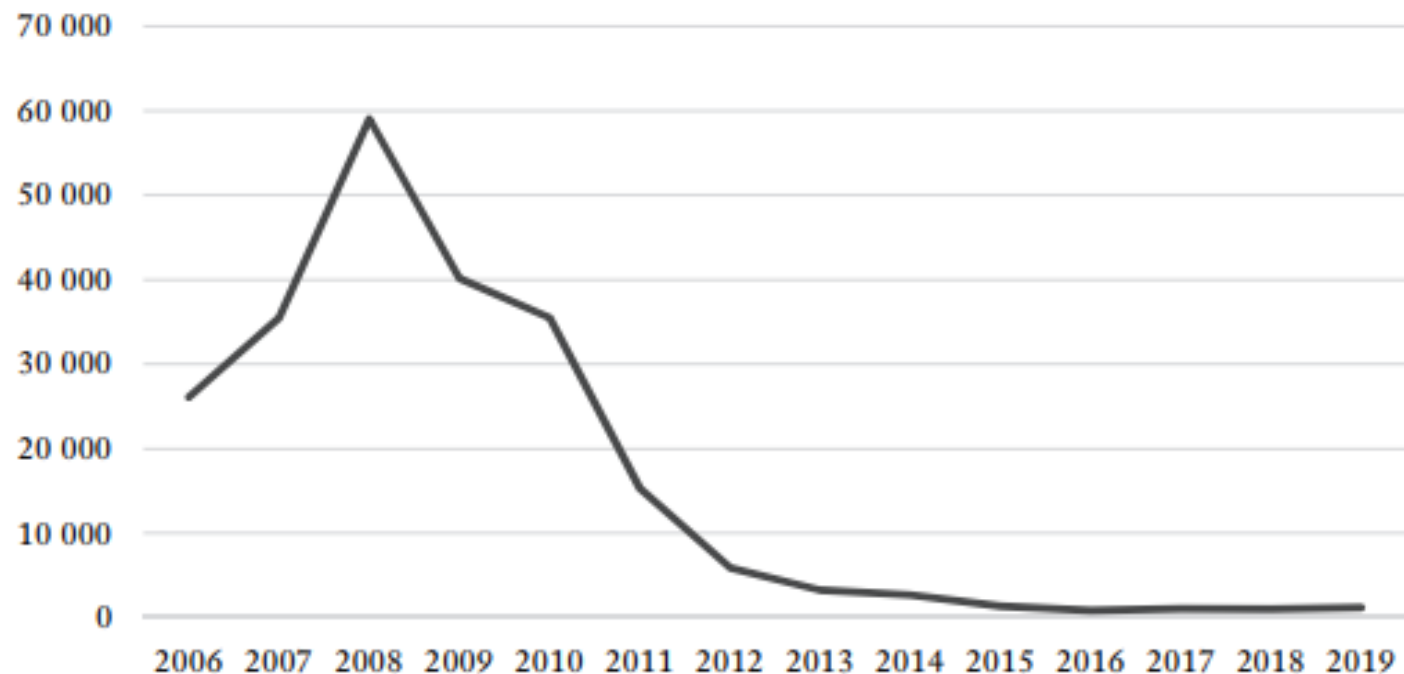
RATIO

Etanolbubblan...

Figur 1 visar den snabba uppgången i etanolbilar från 2005 och framåt. Nedgången blir inte lika brant eftersom en bil har lång livslängd. Då de flesta etanolbilar är flexifuel-bilar som från 2010 och framåt oftast körs på bensin är nedgången emellertid markant, och syns ännu tydligare i nästa figur (Sandström & Björnemalm, 2022).

... som sprack

Figur 2
Antal nyregistrerade
etanolbilar per år

Figur 2 visar antalet nyregistrerade bilar per år och ger således en bättre bild av hur etanolbubblan spricker 2008-2010 (Sandström & Björnemalm, 2022).

Att lova guld och gröna jobb

Per "Etanol-Jesus" Carstedt

*"Vi bygger snart de första anläggningarna i tre av orterna Örnsköldsvik, Umeå, Skellefteå, Storuman och Lycksele."
(Norrlandsfonden, 2005)*

Delsboföretag
världsledande
Sidan 20–21

Göteborgsprojekt gav
nya Ragundabor
Sidan 24–25

Ger kommunernas
kampanjer resultat?
Sidan 26–27

RATIO

Vart är våra ekonomier på väg?

Rör vi oss mot en mer korporativistisk ekonomi, och hur påverkar det konkurrenskraften?

Pandemi

Klimatfrågan

Konkurrens från Kina

Säkerhetspolitisk ny situation

Utdragna ekonomiska kriser

Industristöd
"Green Deals"
Protektionism
Regleringar

Ett annat
näringsliv

Sammanfattning

Fokuset på att undanröja hinder, eller ta bort problem har minskat.

Mer fokus på stöd, men även tullar mm.

Vi rör oss mot en mer korporatistisk ekonomi.

RATIO

Näringslivets
forskningsinstitut

